Pierwsza Nagroda im. Czesława Miłosza dla Krzysztofa Pomiana

written by Artur Wejnerowski | 19 września 2026

Kapituła Nagrody Literackiej im. Czesława Miłosza postanowiła przyznać pierwszą Nagrodę prof. Krzysztofowi Pomianowi za całokształt twórczości. Nagroda, ustanowiona przez Bibliotekę Narodową w 2026 roku, wyróżnia wybitne osiągnięcia literackie w dziedzinach pisarstwa podejmowanych przez Czesława Miłosza oraz twórczość o szczególnej randze artystycznej i intelektualnej.

Nagroda im. Czesława Miłosza została ustanowiona, aby wyróżniać najwybitniejsze osiągnięcia współczesnej literatury polskiej – w dziedzinie poezji, eseistyki i prozy. Jej patron, Czesław Miłosz, wyznacza standard literackiej wielkości, a sama nagroda podkreśla znaczenie literatury jako sposobu poznawania i opisywania świata oraz ludzkiego doświadczenia.

Uzasadnienie przyznania Nagrody Literackiej imienia Czesława Miłosza Krzysztofowi Pomianowi

Kapituła Nagrody Literackiej imienia Czesława Miłosza postanowiła przyznać pierwszą Nagrodę Krzysztofowi Pomianowi za całokształt twórczości – dzieło humanistyczne o wyjątkowej randze intelektualnej i europejskim znaczeniu, które od ponad sześćdziesięciu lat pogłębia rozumienie historii, kultury oraz miejsca człowieka we wspólnocie cywilizacji.

Twórczość Krzysztofa Pomiana łączy erudycję historyka, przenikliwość filozofa i kunszt wybitnego eseisty. Jego książki przekraczają granice dyscyplin naukowych, ukazując historię jako przestrzeń spotkania idei, pamięci i doświadczenia, a kulturę jako podstawowy wymiar ludzkiej wolności.

Do najważniejszych osiągnięć jego pisarstwa należą *Europa i jej narody* – jedna z najgłębszych współczesnych refleksji nad europejską tożsamością i wspólnotą losów narodów naszego kontynentu – *Zbieracze i osobliwości*, dzieło, które na trwałe zmieniło sposób myślenia o kolekcjonerstwie, muzeach i przedmiotach jako nośnikach pamięci, oraz monumentalna *Historia światowa muzeów*, ukazująca dzieje muzeów jako historię ludzkiego poznania, pamięci i odpowiedzialności za dziedzictwo.

Jako historyk idei, filozof, muzeolog i pisarz Krzysztof Pomian współtworzył współczesną humanistykę europejską, prowadząc dialog między tradycjami intelektualnymi Europy Środkowej i Zachodniej. Współpracując z paryską „Kulturą" Jerzego Giedroycia, należał do grona twórców, którzy w czasach zniewolenia podtrzymywali przestrzeń wolnej myśli i współkształtowali wizję Polski jako integralnej części europejskiej wspólnoty kultury.

Dorobek Krzysztofa Pomiana urzeczywistnia ideał humanistyki reprezentowany przez Czesława Miłosza – humanistyki przekraczającej granice państw, języków i dyscyplin, wiernej prawdzie, wolności i odpowiedzialności za słowo. Jest to twórczość, która uczy, że Europa nie jest jedynie przestrzenią geograficzną ani projektem politycznym, lecz wspólnotą pamięci, wartości i nieustannego dialogu kultur.

Przyznając pierwszą Nagrodę Literacką imienia Czesława Miłosza Krzysztofowi Pomianowi, Kapituła pragnie uhonorować jednego z najwybitniejszych europejskich humanistów naszych czasów oraz wyrazić przekonanie, że twórczość tej miary wyznacza standard, któremu Nagroda imienia Czesława Miłosza pragnie pozostawać wierna.

Za dzieło, które pomaga zrozumieć człowieka poprzez historię, historię poprzez kulturę, a Europę poprzez wspólnotę jej pamięci i wartości, Kapituła Nagrody Literackiej imienia Czesława Miłosza przyznaje pierwszą Nagrodę Krzysztofowi Pomianowi.

Pierwsza Gala Nagrody im. Czesława Miłosza odbędzie się w sobotę 19 września 2026 roku podczas festiwalu Morze Literatury.

Kapitułę Nagrody tworzą: dyrektor Biblioteki Narodowej dr Tomasz Makowski – przewodniczący kapituły, Ryszard Krynicki – poeta i tłumacz, Ewa Lipska – poetka i pisarka.

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

© Paweł Morawiec / Biblioteka Narodowa

Więcej o nagrodzie można przeczytać tutaj.